

גליון 263 | אפריל 2022 | אדר ב - ניסן התשפ"ב

המייסדון

ירחון קהילתי, העמותה למען הקשיש

טיול פריחה ביער המלאכים משה גנדלמן | 03

חג גדול - לא רק לילדים מיטל טלקר | 06

מחבקים את שורדי השואה אריס טובל | 09

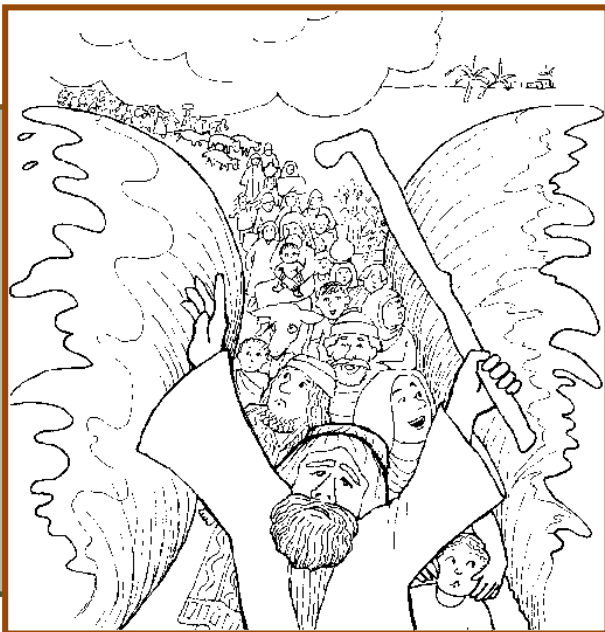
חלום שהפך למציאות נורית אופיר | 10

אין לי ארץ אחרת - אחת משלנו טלילה פרבר | 11

ליל הסדר מגבש את כל המשפחה לשולחן אחד הרב אביאל עמר

מסביב לשולחן הסדר נשב מסובין משפחות משפחות ונעביר לילדינו את סיפור יציאת מצרים. איך משבטים בודדים הפכנו לעם, דרך אותה עבודת קשה שחיזקה וחיילה אותנו כדי שנבצע את תפקידנו בעולם בצורה הכי טובה שיש. בליל הסדר הקדוש נפתחים שערי ההשגות שערי קדושה ואמונה שערי הלל והודאה. ליל הסדר הוא לא רק אוסף פרטים טכני, מקדשים, שותים, נוטלים ידיים, אוכלים כרפס וכו' אלא, לכל דבר יש משמעות. בלילה זה יש מצווה לדבר, "פסח" על שם ה-פה ש-שח. מהתורה; סיפור יציאת מצרים ומדברי נביאים "השיר יהיה לכם כליל התקדש חג" להודות ולהלל לה' על הגאולה. בלילה זה יש גם מצוות אכילת מצה מהתורה, ומרור מדברי חכמים ו"כורך" וכל אלו לפני סעודת החג שהיא מצווה בפני עצמה, ובסיומה אוכלים אפיקומן שהוא זכר לקורבן הפסח. בנוסף, שותים ארבע כוסות יין בהסבה, כל אחד ואחד מהמסובים, בסיום כל חלק בלילה הזה, כי אנחנו בני חורין. שותים כוס אחרי הקידוש, בסיום חלק מסיפור יציאת מצרים, בסיום ברכת המזון, ובסיום ההלל וההודאה. ליל הסדר אכן עושה סדר, מגבש את כל המשפחה לשולחן אחד. כל סוגי הבנים מצטרפים בלילה הזה: החכמים, הרשעים, התמים ושאנים יודעים לשאול. כי כולם ילדים של הקב"ה ואנחנו עם אחד. ליל הסדר עושה סדר לכל אדם שנמנה עם העם היהודי, שלמרות כל הבלבול החיצוני שבו אנו נמצאים, ישנה אמת פנימית אחת שמנצחת כל דבר, שמראה לכולנו מאין באנו ולכן אנו הולכים. חג פסח כשר ושמח לכל בית ישראל.

שמחים להזמיןכם להרמת כוסית חגיגית לרגל חג הפסח

במעמד ראש המועצה מר קובי אביבי
ביום א' 10.04.22 בשעה 11:00
בבית המייסדים

פסח: התחלת חיי החופש אילנה צורן

אמנם מבחינת מזג האוויר, פסח הוא חג האביב, בעצם סיום עונת הגשמים והתחדשות הטבע. אך מבקשת אני להביא כאן קצת מחשבות על דרך חגיגת החג במסורת שנתגבשה לאורך הדורות. כיצד מציינים את החג? מכל הצווים והמצוות, לדעתי, החשוב ביותר הוא הציווי "והגדת לבנך", זאת אומרת; כל אבא אחראי לספר לילדיו את סיפור יציאת מצרים. מדוע? כי הסיפור הינו הכרזת עצמאות של קבוצת עבדים ויציאתם לחרות. לא מרד, לא מלחמה. כך אמונה באלוהים שהביא למצרים את המכות ובסיומן, פתיחת הים כדי לאפשר שהיהודים יעברו על יבש. בימינו יש חוקרים שטוענים שזו הייתה תוצאת טבע- לאחרונה היו סופות חול שהקימו ממש קירות בדומה למה שתואר בהגדה של פסח. בהגדה סופר בפירוט על עבודת הפרך, על התעללות השומרים המצרים, על משה שגדל בארמון של פרעה אך התנגד להתנהגות מול היהודים, על בריחתו למדבר ומפגשו עם אלוהים במעמד הר סיני, התחלת חיי החופש של היהודים. אני לא אציין את כל הסיפור, הוא ידוע, אני רוצה להזכיר כאן שלמעשה עם יציאת מצרים נוסדה החוקה של עם ישראל, הבסיס של הקוד ההתנהגותי של האנושות. דווקא היום במיוחד חשוב לספר לילדינו ולציין את החשיבות של יציאת מצרים.

טיול פריחה ביער המלאכים משה גנדלמן

יצאנו לחזות בפריחה ביער המלאכים, ליד קריית גת, יער נטוע אורנים שבמרכזו מגדל תצפית וסביבו פינות פיקניק מסודרות. נסענו בשני אוטובוסים עם עדי ורונית מהקהילה התומכת. לאחר נסיעה קצרה הגענו ליער ולעינינו נתגלו מרבדים של רקפות משובצות בחרציות ופרחי שן הארי. לאחר שהצטלמנו נסענו לבית היערן. אנשי הקהילה התומכת ומתנדבים פרקו כסאות, שולחנות, מים, מיחמים לשתייה חמה ומאפים. לאחר מכן חנה ורונית הנעימו את זמננו במוזיקה ושירה וקינחנו בחידונים, על פריחה. חזרנו בתחושת הנאה וסיפוק, מלאי רוח פריחה, היישר לארוחת הצהריים. ההשקעה הייתה רבה, הנהינו מאוד ומחכים לבאות.

טיול לחברי הקהילה התומכת

ביקור במרכז המבקרים
"אורות רבין" תחנת הכוח של
חברת החשמל ובאתרים
נוספים באזור חדרה

יום שלישי 26.4.22
שעת יציאה מבית המייסדים 08:45,
חזרה משוערת בשעה 17:00

הרשמה: רונית 054-4270083

אביב הגיע פסח בא

צוות קפה תרבות קהילה תומכת
שמחים להזמין אתכם

לסדר פסח שמח ומשמח

בתכנית: קטעי הגדה, חידונים,
שירים, ריקודים וכיבוד קרנצי'

יום שלישי 12.4.22 בשעה 17:30
הגעה בהרשמה מראש בלבד
רונית 0544270083

היכוננו למסיבת "אפטר פרטי" של יום העצמאות
שתערך ביום שלישי 10.5.22, בשעה 17:30 בבית המייסדים

להרשמה - עדי, מנהל מחלקה: 050-2390077, אלי, אב קהילה: 050-8678068, רונית, רכזת תרבות: 054-4270083

קהילה מגובשת - פעילויות חברתיות ב'בית המייסדים'

חוג תכשיטנות איריס טובל

בכל יום שני אצלנו במייסדים מתכנסות חברות יקרות ולעיתים גם מתנדב צעיר, לשזור חרוזים וליצור תכשיטים יפים וצבעוניים בעיצוב אישי. כל זאת בניצוחה של אייריס כהן המובילה את החוג כבר שנים רבות (למעט הפסקת הקורונה שנכפתה על כולנו). זה לא מובן מאליו שחברה במרכז יום, מפעילה חוג מעין זה ביצירתיות, באחריות ובמסירות רבה. בחגיגת פורים שנערכה בחודש מרץ, אף הפעילו דוכן מכירות. זה המקום להודות ולהביע את הערכתנו לאישה מיוחדת זו.

קרנבל פורים במייסדים איריס טובל

ביום חמישי 17.3.22 נערך קרנבל פורים במייסדים, התחיל בספורט היתולי, נמשך בבית קפה לתפארת, תחרות תחפושות, ביקור ראש המועצה, דוכני מכירה מוצלחים. היו גם תחנות הפעלה כיפיות, דוכן צילום, ריקוד בהפתעה של הצוות. בני הנוער חילקו משלוחי מנות והרב תעיזי זיכה את כולם במצוות קריאת המגילה.

חג גדול - לא רק לילדים - מחלקת טיפולי בית מיטל סלקר

את החגיגה הזאת גם אילוסי המגפה לא הרסו. מסכות ההגנה מהקורונה הוחלפו ליום אחד בשלל תחפושות והאולם התמלא בחיוכים וריקודים.

חג גדול, לא רק לילדים !!!

פורים הוא חג הוודיה על נס ההצלה שנעשה לעם ישראל בימי גלות פרס.

זהו החג היחיד שנקבע בעידן ובהקשר של גלות, והדבר ניכר באופיו של החג.

הרבה עליצות, תחפושות ושיכרות, שבמידה מסוימת גם מחפות על עוגמת נפש.

בסופו של דבר, גם אחרי ההצלה, נותרו היהודים בגלות, כשהם נתונים לחסדיהם של

שליטים זרים, ולגחמותיהם של אנשי החצר והשרים המקיפים אותם.

כידוע, בעמותת המייסדים נערך נשף פורים לכלל העמותה

כולל מחלקת טיפולי בית .

הייתה הנאה גדולה וצבעונית מרובה, כולן רקדו ושמחו יחד.

ניכר היה לראות את האחוה המשותפת בין המטפלות

וכלל עובדי המחלקות יחד.

והאווירה כולה שמחה וצהלה

ניפגש בפורים הבא ...

מחלקת טיפולי בית - קאטי, מנהלת מחלקה: 054-9290997 מיטל, רכזת סיעוד: 08-6837709 איה, עו"סית: 054-6680548

לוח פעילויות - מרכז יום חודש אפריל

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי
3	4	5	6	7
11:30 שרה שמיר הפעלה עם מוזיקה	10:30 איריס חוג ספרות 11:30 סדר פסח עם תיכון באר טוביה יחידה מוגנת: 11:00 טיפול באומנות	10:30 פטאנק 11:45 הרב עמר פרשת השבוע 12:00 יעל - ספרות	10:00 בוקר של כייף- "נעימה וחואן סיפור אהבה"	10:00 "המעפיל" יחידה מוגנת: 10:30 גיבון טיפולי אתי
10	11	12	13	14
11:00 הרמת כוסית 11:30 יוסי כנר שירה בציבור	10:30 איריס חוג ספרות 11:45 בינגו יחידה מוגנת: 11:00 טיפול באומנות	10:30 פטאנק 11:45 הרב עמר פרשת השבוע 12:00 יעל - ספרות	10:30 שלמה משחקי חשיבה 11:30 אבנר חורש הרצאה בנושא א"י	10:00 "המעפיל" 11:30 מוסא בן ארויה שירה בציבור יחידה מוגנת: 10:30 גיבון טיפולי אתי
17	18	19	20	21
חוג"מ סגור	חוג"מ סגור	חוג"מ סגור	חוג"מ סגור	חוג"מ סגור
24	25	26	27	28
11:30 חגיגת מימונה עם שחר אשבל והתופים	10:30 איריס חוג ספרות 11:45 בינגו יחידה מוגנת: 11:00 טיפול באומנות	10:30 פטאנק 11:45 הרב עמר פרשת השבוע 12:00 יעל - ספרות	10:30 שלמה משחקי חשיבה 11:30 יהושוע טויטו	10:00 "המעפיל" 11:00 טקס יום השואה יחידה מוגנת: 10:30 גיבון טיפולי אתי
1	2	3	4	5
11:30 יעקב מלכא שירה בציבור	10:30 איריס חוג ספרות 11:45 בינגו יחידה מוגנת: 11:00 טיפול באומנות	10:30 פטאנק 11:30 יום הזיכרון יוסי כנר שירי לוחמים	10:30 שלמה משחקי חשיבה 11:30 אבנר חורש הרצאה בנושא א"י	יום העצמאות סגור

ביחידה המוגנת:

9:30 אילנית / מירה - התעמלות בוקר
10:30 ריקי / שרון / טל - יצירה

פעילויות קבועות כל יום

9:00 אילנית / מירה - התעמלות בוקר
9:30 עירית / שרון / טל - תפירה ורקמה

רק שבע לירות...רק שבע לירות.. קידמונו צעקותיו של הילד. שבע לירות דגל קטן. דגל מצרי. והעיר כולה צהלה ושמחה?! דגלי מצרים מונפים על כל גג ובכל פתח. חשבנו כי טעינו ובאנו אל עיר זרה. לא מוכרת, אך דגל כחול-לבן, בודד בבניין הממשל הצבאי-אימת. עשרות של מבקרים, מצלמים בהתרגשות בולטת את משב הרוח בדגלי הלבד. אישה דוחקת בבוך-זוגה: צלם, שם למעלה, את השניים. כן, מתרגשים מאוד למראה הדגליים: ישראל ומצרים, הנישאים יחדיו, זה בצד זה, על גג מסעדת הדגים. מוחמד אנואר א-סאדאת מעיף בנו מבטים חמורי סבר מן הקירות. והילד בשלו...רק שבע לירות. כן, היום סוגרים לנו את אל-עריש, בכל מקום כתוב כי היא מוחזרת למצרים. כבר שכחנו מתי לקחנו אותה. זה היה מזמן ועם הרבה דם. זהו. זה לא יהיה כמו פעם כ'שנפלו' עלינו אורחים, לקפוץ לאל-עריש, ואצל ג'ורג' לקבל דגם טריים מטוגנים, ופלאפל וצ'יבס וסבן-אפ. היינו נוסעים קילומטרים, בדרך שחורה ולוהטת, מוקפים בחולות של זהב ותזכורות מימים של קרב. הדרך החמה, התפתלה, עלתה וירדה, ואנו החזקנו את הבטן ב'נפילות' וביקשנו: סע לאט! ובבת אחת, לתוך ים של דקלים, וים של חול לבן, וים של ים כחול. והשקט סביב. סירת דייגים נטושה על החוף והשקט של הדקלים הניצבים זקופים לאורך ימים, ואלה ששחו מעט. ועצוב לנו בלב לתת-או להחזיר-יופי שכזה. זה לא יהיה פשוט כל כך. לא קנינו דגל ונפרדנו ממבטיו של סאדאת. בדרך חזרה אמרנו שוב ושוב, וכמעט צבטנו את עצמנו: זו היתה פעם אחרונה באל-עריש 'בלי רשות'.

לפני ארבעים שנים, בחודש אפריל, פונה חבל ימית והאזור נמסר למצרים. כתבתי דברים אלה בהיותי חברה במושב אוגדה.

פסח מתקרב האחות יעל משש

בס"ד

כשהייתי נערה, משמעות המילים הללו הייתה שבועות של קרצוף כל פינה ופינה בבית והכנתו לקראת פסח נטול חמץ. לאחר הניקיונות הגיעו שעות של בישול, הכנת ריבות פרי ועוגיות משקדים, אגוזים, קוקוס ותועפות ביצים וסוכר – שנועדו לימי החג ולמימונה.

ליל-הסדר הגענו, נשות המשפחה, עייפות, מדיפות ריח אקונומיקה שנספגה בנו. בקושי הצלחנו להישאר ערות עד לסיום קריאת ההגדה.

כדי לצלוח את ארוחת החג ב'שלום' כדאי לדעת:

4 כוסות יין - כל כוס יין מתוק מכילה כ- 80 קלוריות, יבש 160.

4 כזותות מצה (כזית = כ- 32 גרם מצה = 150 קל'.

חרוסת, כל כף = 80 קל'.

קניידלעך בינוני (מקמח מצות) = 100 קל' ליחידה ובינוני, מי אוכל אחד? קציצת גפילטע פיש = 200 קל'.

עוגיות פסח - 100 גר' אגוזי מלך = 642 קל', מכיל 65 גר' שומן.

100 גר' בוטנים = 603 קל', מכיל 49 גר' שומן.

100 גר' קוקוס יבש = 884 קל', מכיל 100 גר' שומן.

עוגיית יין עשירה - כ- 150 קל' ליחידה.

כיצד בכל זאת ניתן לצמצם את הצריכה הקלורית?

בליל הסדר - לאכול מצה מקמח מלא, מצה משיפון או כזו הכוללת סובין - הן עשירות בסיבים תזונתיים ומקנות תחושת שובע. בשאר ימי הפסח להימנע ממצה או לאכול מיני מצה.

יין - לשתות בדיוק את הכמות ההלכתית, כ- 87 סמ"ק לכוס אחת.

לתכנן מראש מה אוכלים בכל ארוחה, לחלק את הקלוריות לארוחות קטנות שמבוססות על ירקות, חלבון, מרקים מזינים ופחות פחמימות. להעדיף בישול, אידיוי ואפייה בתנור, במקום טיגון.

אם מתארחים, כדאי להגיע לארוחה - לא רעבים.

לפני כל ארוחה לשתות כוס מים עם מיץ מחצי לימון. להעדיף שתיית מים במהלך הארוחה. להגביל עצמנו לכוס יין..

קינוח - להעדיף פרי טרי ולא עוגה.

מי שאוכל אורז בפסח - להעדיף לארוחות הבוקר והערב - פריכיות עם ממרח אבוקדו, גבינה לבנה, או חמוס וירקות טריים. חשוב להקפיד על פעילות גופנית. לאכול וליהנות אבל במידה ובחוכמה.

חג פסח שמח וכשר לכל בית ישראל.

טיפול באמנות בניצולי שואה שירלי מולא-רביב

מטפלת באמנות מזה 13 שנים. ב-3 שנים האחרונות אני מטפלת בניצולי שואה ובמשפחות שכולות מטעם מרכז "אלה", דרכה אני מטפלת גם ב"בית המייסדים". מרכז "אלה" להתמודדות נפשית עם אבדן מעניק טיפול נפשי בחינם לניצולי שואה הממומן על ידי הרשות לזכויות ניצולי השואה, והמרכז עצמו. במסגרת שירות זה ניתן לקבל טיפול פרטני על ידי מטפל מנוסה ומקצועי. תהליך ההזדקנות תלוי באתגרים רבים. זהו מסע הישרדות רצוף שינויים, אובדנים ופרידות, אך טמונה בו גם האפשרות לצמיחה ולהתפתחות.

מחקרים רבים מצביעים על תרומתו המשמעותית של טיפול נפשי - פרטני, קבוצתי או משולב - להתמודדותם של ניצולי שואה. המחקרים מצביעים על הערך התרפויטי הטמון בעצם ההיזכרות, בעיבוד אירועי העבר ובשחזור סיפור השואה האישי. אלו, כאשר הם נעשים בנוכחות מטפל תומך ואמפתי מחזקים את האפשרות לארגון מחדש של הסיפור האישי ושיכוך הכאב הנובע מרגשות אשמה, חרדה והחמצה. במקביל, מספק המטפל תמיכה וליווי בהתמודדות יומיומיות כסימפטומים חרדתיים הפוגעים בתפקוד או ביכולת להינות מהחיים, קשיים וקונפליקטים משפחתיים והתמודדות

תואמות גיל כאובדן יכולות פיסיות ואובדנים, אשר יכולים ללוש משמעות אינטנסיבית במיוחד אצל ניצולים.

מחקרים מעידים גם על תרומתם המשמעותית של השתתפות בטיפול קבוצתי ובמועדונים חברתיים אשר מאפשרים לניצולים לחלוק חוויות ולהיתמך זה על ידי זה.

ניצולי השואה מדברים על מה שחוו ומוסרים עדויות בעל פה. אולם ניצולים אחרים מתקשים לספר על כך ומעדיפים לכתוב. יש שבחרים להתרחק מהמילים ובחרים לספר את סיפורם באמצעות ציורים ויש שמעדיפים להמחיש באמצעות תמונות משפחה. כלים אומנותיים מגוונים אלו מסייעים להם לבטא את עצמם ואת המטען הכבד שמלווה אותם זה עשרות שנים. אני מאמינה כי כישורי ההישרדות שרכשו הניצולים בתנאים הטרואמטיים שבהם חיו, עשויים לעזור להם להתמודד גם עם אתגרי הזקנה. הפניית תשומת הלב לגורמי החוסן בחייהם של ניצולי השואה באמצעות הטיפול, מאפשרת להם הסתגלות לאתגרי היום-יום.

אני חשה זכות גדולה ואסירות תודה על הליווי והטיפול בניצולי השואה.

לא נפגעה כלל גיורא פיישר

כל כֶּה יִפֶּה הַיָּא גִּייר, עיר הַלְדֻתָה שֶׁל אַמִּי פִּינֶה אוֹסְטְרוֹ-הוֹנְגְרִית. לא נִפְגְּעָה כֶּלל בַּמְלַחְמָה הַגְּדוֹלָה. כָּאן, בְּבֵיתִי הַקָּפָה סִבְתָּא שְׁלִי, דוֹדֵי וְיִלְדֵיהֶם אֶכְלוּ עוֹגוֹת דוֹבוֹשׁ טִילוּ בְּרַחוּבוֹת הַנְּאָסְפִים אֶל כֶּפֶר הָעִיר וְכִמּוֹתָם גַּם הֵם נֶאֱסְפוּ וְנִשְׁלְחוּ (לְפִי הַרְשׁוּמוֹת) בִּ11 אוֹ בִּ14 בְּיוֹנֵי 1944.

גייר, הונגריה.
סוכות תשע"ה

מחבקים את שורדי השואה איריס טובל

לא רק ביום השואה, אלא בכל יום בשנה אנו מחבקים את הוותיקים שלנו שורדי השואה.

החברים ב'עמותת המייסדים' מעניקים אהבה ודואגים למיצוי זכויותיהם. לצערנו, ככל שמתקדם הזמן אנו 'מאבדים' יותר ויותר שורדים ומשימתנו העיקרית היא לסייע ולא לשכוח.

הקרב לרווחת ניצולי שואה, הציעה שתי הכשרות למתנדבים שלנו: האחת - הכשרה לפעילות בתנועה ומשחק,

והשנייה - הכשרה ללימוד יישומי טאבלט (מחשב לוח).

שמונה מתנדבות עברו את ההכשרה והן פוגשות את הקשישים בבתיהם ובמרכז היום. הקשישים מקבלים את הטאבלט מהקרב

ויחד עם המתנדבות ולומדים להיכנס לעולם הטכנולוגי החדש להם.

פנינה אלפנדרי, מתנדבת שלנו, פוגשת את חנה פורמבה ומלמדת אותה ליהנות ולהפיג את השיעמום והבדידות בעזרת הטאבלט. חנה מאוד נהנית מהמפגשים עם פנינה.

זהו המקום להודות לכל המתנדבות המשתתפות בפרויקט זה.

חלום שהפך למציאות - דסק אביגדור נורית אופיר

הפעם על מיזם הקולוסיאום, כאן אצלנו. חזון של קבוצת חולמים הוזים ומבצעים, שהפכו את החלום למציאות... בשנות ה-40-50, עם הקמת המושבים והקיבוצים נבנו בריכות עגולות לאגירת מים. חלקן של בריכות אגירה אלו היו על עמודים וחלקן צמודות קרקע. בתוך המבנה הייתה משאבה לשאיבת המים מהבריכה אל הבארות ומשם לצריכה. באביגדור היו שלוש, וזו שהפכה ברבות הימים לקולוסיאום, הייתה בשימוש קצר ביותר, בגלל דליפה שהתגלתה בה. מאז ובמשך שנים רבות עמד המבנה ללא שימוש... עד שבשנת 2017 באה קבוצה מופלאה שהפכה את המקום למרכז חיי התרבות של הכפר. התכנית נעשתה על ידי אדריכל רנן רזיאל והוגשה על ידי שי אברגיל. יובל כהן היה הנדסאי הבניין. קבוצת התושבים בעלי החזון והרצון טוב, סחפה אחריה עשרות תושבי אביגדור, אשר תרמו ותורמים מזמנם, מרצם, כשרונם וכספם להצלחת המיזם.

כשפתחו את הפתח הראשון בקירות הבטון העבים של הבאר, גילו תקרת בטון, עמודי תמך וריצפה שכולה מלאה חול ומים מעופשים. צעד אחר צעד, במאמץ משותף, וכספי תרומות של אנשים רחבי לב ובעיקר בהתנדבותם הבלתי נלאית של חברות, חברים, נוער וילדים וגם אנשים מחוץ למושב, הרימו במשך ארבע שנים את הקולוסיאום, בהגדרתו: אמפיתיאטרון עגלגל בנוי בטון ואבן ששימש לתחרויות ומופעים.

מדי פעם הייתי מגיעה למקום בשבתות, רק כדי להתבשם באווירה הנפלאה ששררה במקום, פעילות נמרצת ומליאת חדות חיים, צחוקים ואף מוסיקה, כמו קן נמלים עמלניות השמחות בחלקן.

נכון להיום הקולוסיאום שוקק חיים. הוא הפך למרכז חיי התרבות של הכפר. במרכזו עומד לו בר לתפארת המגיש משקאות ומאכלים כשהברמנים הם אנשי המושב, מתנדבים שעברו קורס מיוחד לצורך זה. אני מודה לאל ולמזלי הטוב שהביא אותי למקום הזה, למקום שבו האנשים הם הכי הכי... אנשים שעדיין ממשיכים ועושים מקום.

על הא ועל דא - באר-טוביה בת 92 דליה חנין

בי"א באדר 1930, בעשור לקרב תל-חי, חודשים אחדים אחרי חורבנה בפרעות של באר טוביה המושבה, עלו על הקרקע והתיישבו במבנים ההרוסים מייסדי באר טוביה המושב. לזכר דור המייסדים נביא את השיר "אגדת באר-טוביה" שכתב גדעון צור.

**לבאר טוביה ביום חגך,
חמישה דורות שרים לך באהבה.
"את לנו ואנו שלך" כתב גדעון צור.**

באר טוביה,
שם הרוח שטה בשדות
הפרות גועות ומניבות
והממטרות מסתובבות.

באר טוביה, כך נשיר
בפה ובלבב,
רק אותך נאהב
צעיר וסב,
בגשמים, בבוץ ובשרב.

את לנו ואנו שלך -
כאן נחיה - נעבוד ונשמח
על כן נשיר יחדיו כולנו
את תמיד שלנו,
לנו תמיד ולעד
באר טוביה - הידד!

המשאית בוואדי מתחפרת
וכבר מתחיל להתאסף שבאב,
אך הקבוצה דוחפת וגוררת
וממשיכים דרומה למושב.

ואיש זקן ישב ליד הוואדי
ופיו מלמל, והשבאב שמע:
"זה אלוהים איתם, אני ידעתי
הפעם הם יצליחו במשימה".

הם ינקו את הקוצים בשטח
הם ימצאו שם מים של ממש
הם יזרעו ויקצרו לבטח
ושוב תקום באר טוביה מחדש.

אגדת באר-טוביה

השכם בבוקר הם יצאו לדרך,
במשאית, גברים שלושה עשר
גם טבחית ושתי בנות מגדרה
בשנת שלושים י"א באדר.

בשביל הצר המשאית גונחת,
בה - כלי בניין, קרשים ומסמרים,
שמיכות ומזרונים, ושם מתחת
שם מוצפנים כעשרה רובים.
דממה סביב, רק נהם המנוע,
מרחב שדות, וירק של אביב.
עומדים הבחורים, דרוכים בלי נוע
ועיניהם בולשות סביב סביב.
עוברים כפרים, המשאית דוהרת,
המואזין קורא תפילת שחרית,
כלבים נובחים, והשמועה עוברת:
"היהודים חוזרים לכאן שנית".

אייריס כהן

מושב בית-עזרא

"אין לי ארץ אחרת, ארץ ישראל היא מדינת העם היהודי וכאן אנו אמורים לחיות" כך אומרת אייריס.

אייריס נולדה בשנת 1935, בעיר בצרה שבעירק לעבדאללה ורג'ינה. זה היה בסביבות חג השבועות. בתקופה ההיא לא היה רישום לתאריך הלידה,

והמשפחה זכרה את תקופת על פי אירועים, חגים ועונות. בהגיעה לארץ קבעו כי נולדה ב-1.1.35. ההורים ותשעת ילדיהם גרו בבית מרווח בשכונה "עשאר" שבה גרו משפחות מוסלמיות ונוצריות, תוך יחסים טובים עם השכנים. אביה התפרנס מהוראת חשבונות, האם היתה עקרת בית. אייריס למדה בבית ספר אליאנס, שפעל לקידום חברה ערכית ושוויונית. בשנים שלפני קום המדינה, פעלה בעירק מחתרת ציונית להעלאת יהודים לארץ ישראל. אייריס, כבר בגיל עשר השתתפה במחתרת, תחת שם בדוי 'כרמלה' והעבירה מכתבים לאנשי המחתרת. "זו הייתה תקופה שאסור היה לדבר על ארץ ישראל" אומרת אייריס "ומי שנתפס הועבר לגלות או נידון למוות. אני החבאתי את המכתבים בכיס שמלתי". המצב היה מאוד קשה, היו רדיפות ואנטישמיות והיהודים הרגישו שהם נמצאים במדינה עוינת, תחושה זו דחפה אותם לעלות לארץ ישראל - מדינתם החדשה, וזאת בעזרת המחתרת הציונית שדאגה לשכור ערבים שיעבירו את היהודים במשאיות, סירות, אוטובוסים ולבסוף לטיסות לישראל. מספרת אייריס: "הסתתרנו מתחת לרצפת קרשים בסירה שמעליה היה קש, וכך לא מצאו אותנו", לאחר מספר ימים חצו את הנהר ונלקחו לאחד מבתי הכנסת בעיר אבדן, משם לטהרן בפרס, שם נפגשו כל בני המשפחה וביחד עלו על מטוס לארץ, המסע כולו ארך כשנה. "בירידה מהמטוס התחושה הייתה נפלאה ומרגשת" נזכרת אייריס "לא היו ציפיות מיוחדות, רק הציפיה לגעת באדמת ארץ ישראל. לא הייתה לנו קבלת פנים ובמקום זה ריססו אותנו ב-די. די. טי נגד מחלות ומגיפות, אבל הארץ היא זו שקיבלה את פנינו ובזה הסתפקנו". המשפחה הגיעה למעברת "שער העלייה" ליד בנימינה ומשם למעברות נוספות. קיבלו מוצרים בסיסיים כמו: לחם, מרגרינה וזיתים. גרו באוהלים והעבירו את הזמן במשחקים ובטיולים באזור. בשנת 1954 העבירו את המשפחה למקום שנקרא "אשדוד א" לימים, בית-עזרא. "לא היו בתים במושב וגרנו באוהלים" נזכרת אייריס. "שאבנו מים מהבארות, שירותים ומקלחות ציבוריים היו בפחונים, הווי החיים היה של עבודה, הבחורים בנו בתים מאבנים של כפר ערבי סמוך שנחרב במלחמת השחרור". בתקופת מלחמת השחרור היו נכנסים מסתננים מעזה למושב וגנבו רכוש של תושבים. אייריס בת ה-13 אהבה להסתובב עם החברים, לטייל בפרדסים ולקטוף תפוזים. חיילים הגיעו לבתים כדי ללמד עברית ולחזק את התושבים, וזו הייתה השכלתה של אייריס. "בגיל 18 הכירו לי את בעלי ויקטור, ז"ל, בשידוך משפחתי שהיה נהוג אז. החתונה התקיימה במושב לאחר שישה חודשי היכרות. חתונה לאור נרות (כי לא היה חשמל). את האוכל הכינו החברים במושב וברקע ניגנה תזמורת עיראקית שחבריה שרו בערבית את "יא בינת אל מושב מה חלהא" - בת מושב שאין יפה ממנה". בביתם הצנוע, נולדה בתם הבכורה אביבה ולאחר שבועיים הגיע גם החשמל. בהמשך נולדו להם עוד שלושה ילדים: אוליביה, איתן ואיילת. במשק הם גידלו כבשים. ויקטור היה יוצא למרעה, אייריס הייתה שותפה מלאה בעבודת החקלאות וגידלה תרנגולות, ירקות, ופרחים בחממה. אחרי לימודים בחוגי העשרה במלאכת יד עבדה כחונכת לילדים עם צרכים מיוחדים, ובהמשך כמדריכת תעסוקה לקשישים, במושבים ובקריית מלאכי, עד הגיעה לגיל שמונים. כיום היא מתנדבת ב'בית המייסדים', מלמדת תכשיטנות, והמשתתפות בחוג נהנות מפרי ידן: צמידים, שרשראות ועגילים. כעבודות מיוחדות היא מבקשת לציין כרית רקומה ומהודרת לברית מילה, וכן שטיח קיר עליו רשומים שמות המשפחות של מושב בית-עזרא, שטיח שנעשה בהדרכתה במלאות שישים שנים למושב, והוא מוצג במועדון הנוער. "אני אוהבת מאוד את בית המייסדים ואת הצוות המקסים" אומרת אייריס. "אני מגיעה לכאן כפעמיים בשבוע, משתתפת בהרצאות בספרות, בהתעמלות".

צוות לעניין כאן בבית

ריקוד בהפתעה של הצוות בחגיגות פורים

פורים שמח, באנו לאולם האירועים שהיה מקושט בצורה יפה מאוד עם הרבה בלונים צבעוניים, ליצינים 'תלויים' באולם ושולחן עמוס באביזרים לפורים. האווירה הייתה טובה ושמחה. מנחה הערב והזמר היה מלא אנרגיה טובה, הקפיץ אותנו, שילב בדיחות ושר מקסים, בהמשך סחף את המשתתפים לרחבת הריקודים. ההופעה שביצענו בערב זה הייתה מאוד משעשעת עבורנו ועבור הצופים בנו. האוכל היה טעים ובשפע. החברים ברובם התחפשו והשתתפו בפעילויות הערב. בנימה אישית, ערב כזה עם קור עז בחוץ אשר גרם לנו לצאת לאירוע מקסים שכזה שווה הכול עבורנו. אני רוצה להודות לצוות אשר השקיע רבות להצלחת ערב זה.

רפי נוריאני

לחברים היקרים בבית המייסדים.

ברכות לרוב על הדף הנקי שעליו צריך לכתוב.

חבריי היקרים התחילו במלאכה, לכל אחד סיפור לספר וכל אחד הוא סיפור אחר. בגרנו והחכמנו וסיפורים יש לרוב, שכדאי לחלוק עם אחרים. תנסו ותראו כמה זה טוב. חיינו חיים ארוכים ויש לנו מלא סיפורים, איך חיינו, מה עשינו, מה הפריע ומה עזר. אנחנו בערוב ימינו ורבים הם סיפורינו, למה שלא נעזר בדעת רבים ונוסיף שמחה לחיים. קחו עפרונות או עטים וספרו לנו על החיים, אנחנו נודה מקרב לב וניקח הכל ללב וננסה לעזור בשמחה.

רות עופרי

המחלקות בעמותת "המייסדים"

מרכז יום (בית המייסדים)

מרכז יום הינו מסגרת חברתית ותעסוקתית יומית המציעה מגוון רחב של טיפולים, פעילות גופנית, חוגים, פעילויות תרבות, הסעות וארוחות. הפעילות במקום מלווה על ידי צוות רב מקצועי. במרכז היום פועלת גם יחידה עצמאית למאובחנים בדמנציה.

מנהלת מרכז יום - ורד שלח 052-2648927

קהילה תומכת

הקהילה התומכת מספקת לחבריה מערך שירותים נרחב כמו: חיבור למוקד באמצעות לחצן מצוקה לקבלת שירותים רפואיים בבית 24 שעות, ייעוץ רפואי, ביקור רופא ופינוי באמבולנס, מתן סיוע בתיקוני אחזקה קלה בבית ע"י אב הבית וקישור לבעלי מקצוע, וסל תרבות מגוון הכולל הרצאות, מסיבות, טיולים וציון חגים.

מנהל קהילה תומכת - עדי שטקל 050-2390077

מחלקת טיפולי בית

המחלקה לטיפולי בית נותנת מענה לתושבי המועצה והסביבה בתחום הסייעות. מסייעים בקבלת טיפול ביתי במימון חוק סיעוד ע"י עובדים ישראלים (שעתיים) או עובדים זרים המתגוררים בבית המטופל. כל זאת בהתאם לזכאות שנקבעה ע"י המוסד לביטוח לאומי והקרן לנפגעי שואה.

מנהלת טיפולי בית - קאטי פרץ 054-9290997

טלפון המחלקה לשירותים חברתיים, צוות הוותיקים של מועצה אזורית באר טוביה: **08-8509826**

חברי המערכת: גיא פסח | ורד שלח | איריס טובל | סאלין בוזגלו | שושי פלג - עריכה | טל ידוב - גרפיקה
אחוה, ד.נ. שקמים 7980300, טלפון: 08-8583301, hameyasdim.bt@gmail.com